

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

«KELISHILDI»

Oliy va o'rta maxsus ta'lim
vazirligi _____
" ____ " _____ 2022- yil

«TASDIQLAYMAN»

Urganch davlat universiteti

B.I. Abdullayev

_____ 2022-yil

**KASBIY (IJODIY) IMTIHONLAR DASTURI VA
BAHOLASH MEZONI
(Kunduzgi va sirtqi bo'lim uchun)**

61010300 – Sport faoliyati (faoliyat turlari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi

(Kunduzgi va sirtqi bo'limlar uchun)

**“Jismoniy tarbiya” fani
(Yengil atletika)**

Dastur Urganch davlat universiteti o'quv-uslubiy Kengashida ko'rib chiqilgan va ma'qullangan. 2022- yil 11-iyun 4 -sonli majlis bayoni.

Tuzuvchilar: UrDU "Sport faoliyati" kafedrası mudiri F.T.Masharipov
UrDU "Sport faoliyati" kafedrası professori, M.M.Raximov
UrDU "Jismoniy madaniyat" fakulteti dekani, p.f.n., dotsent
S.U.Ko'palov

Taqrizchilar: UrDU "Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi"
kafedrası dotsenti, M.I.Masharipova
Urganch Olimpia va paraolimpia zahiraları kolleji
Metodisti Sh.A.Ro'zmetov

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi
Urganch davlat universiteti 61010300 – Sport faoliyati (faoliyat turlari)
ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha 2022-2023 o‘quv yili qabuli uchun abituriyentlardan
qabul qilinadigan ijodiy (kasbiy) imtihonlarning me‘yoriy talablari, baholash
mezonlari hamda o‘tkazish tartibi

KIRISH

Jamiyatimizda sog‘lom turmush tarzini shakllantirish, aholining, ayniqsa yosh avlodning jismoniy tarbiya va ommaviy sport bilan muntazam shug‘ullanishi uchun zamon talablariga mos shart-sharoitlar yaratish, sport musobaqalari orqali yoshlarga o‘z irodasi, kuchi va imkoniyatlariga bo‘lgan ishonchni mustaxkamlash, mardlik va vatanparvarlik, ona Vatanga sadoqat tuyg‘ularini kamol topish, shuningdek, yoshlar orasidan iqtidorli sportchilarni saralab olish ishlarini tizimli tashkillashtirish hamda jismoniy tarbiya va ommaviy sportni yanada rivojlantirishga yo‘naltirilgan keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilmoqda.

O‘zbekiston Respublikasi hududlarida jismoniy tarbiya va ommaviy sportni yanada rivojlantirish, aholining barcha qatlamlari, ayniqsa yoshlarni jismoniy tarbiya va sport bilan muntazam shug‘ullanishga jalb etish, mamlakatimizda bu borada yaratilgan sharoitlardan samarali foydalanish natijalarini oshirish muhim ahamiyat kasb etadi. Mamlakatimizda mazkur soha rivojiga qaratilgan qator me‘yoriy – huquqiy hujjatlar qabul qilingan va jadallikda hayotga tadbiiq etib kelinmoqda.

Jumladan, O‘zbekiston Respublikasining “Jismoniy tarbiya va sport to‘g‘risida”gi, ”Ta’lim” to‘g‘risidagi qonunlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi PQ – 2909-sonli “Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora – tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori, 2017 yil 3 iyundagi PQ – 3031 – sonli “Jismoniy tarbiya va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora – tadbirlari to‘g‘risida”gi, 2017 yil 27 iyuldagi PQ – 3151-sonli “Oliy ma’lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarning ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi, 2017 yil 10 avgustdagi PQ – 3196-sonli “Nufuzli xalqaro sport musobaqalarida yuksak natijalarga erishgan O‘zbekiston sportchilarini jamoat va sport ishlarida keng jalb etish hamda sportchilarni va ularning trenerlarini rag‘batlantirish to‘g‘risida”gi, 2017 yil 10 avgustdagi PQ – 3197-sonli “O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiya insituti faoliyatini yanada takomillashtirish chora – tadbirlari to‘g‘risida”gi va 2017 yil 01 dekabrda PF-5270-sonli “Nogironligi bo‘lgan shaxslarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi, 2018 yil 5 martdagi PF-5368-sonli “Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 6 apreldagi PF-6199-sonli ya’ni “Turizm sport va madaniy meros sohaslarida davlat boshqaruv tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoni va O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 18 fevraldagi PQ-136-sonli ya’ni “Sportni rivojlantirish vazirligi faoliyatini tashkil yetish to‘g‘risida”gi qarori va Urganch Davlat universiteti Jismoniy madaniyat fakulteti sport faoliyati kafedrasini tomonidan ishlab chiqilgan abituriyentlarning jismoniy mashqlari bajarishdagi amaliy harakat, ko‘nikma va malakalarini baholashga mo‘ljallangan.

Dasturda ijodiy (kasbiy) imtihonni o‘tkazish tartibi, abituriyentlarning jismoniy tarbiya va sport sohasidagi amaliy bilim, ko‘nikma va malakalariga qo‘yilgan talablar hamda baholash mezonlari o‘z aksini topgan.

Dasturning maqsadi va vazifalari

Dasturning asosiy maqsadi – abituriyentlarning jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid egallangan bilim, ko‘nikma va malakalari (jismoniy va sport turlari bo‘yicha umumiy va maxsus tayyorgarlik) holati darajasini belgilangan mezonlar asosida aniqlash hamda baholashdan iboratdir.

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 2017 yil 20 iyundagi 393-sonli Qarori bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim muassasalarining bakalavriatiga talabalarni qabul qilish tartibi va qoidalari to‘g‘risida”gi Nizomga muvofiq 2022/2023 o‘quv yilida O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universitetiga Sport faoliyati (faoliyat turlari bo‘yicha), “Maktabgacha va boshlang‘ich talimda jismoniy tarbiya va sport” ta‘lim yo‘nalishlari bo‘yicha qabul e‘lon qilingan.

Yuqoridagi ta‘lim yo‘nalishidan ya‘ni sport faoliyati (faoliyati yo‘nalishlari bo‘yicha) bo‘yicha ko‘p ballik baholash tizimi asosida kasbiy (ijodiy) imtihonlar o‘tkaziladi (sport turlari bo‘yicha me‘yoriy talablar va baholash mezonlari ilova qilinadi).

Abituriyentlar tanlangan sport turidan kasbiy (ijodiy) imtihonlarni topshiradilar. Ijobiy (kasbiy) imtihonlarni o‘tkazishda har bir abituriyentdan o‘z qobiliyatini yuqori darajada namoyon qilishiga imkoniyat yaratiladi.

Sport turlari bo‘yicha ijobiy (kasbiy) imtihon ballarining maksimal yig‘indisi (summasi) sinov natijalariga ko‘ra – 156 ballni tashkil etadi.

Tanlangan sport turi bo‘yicha me‘yoriy talablar sport turlarining hususiyatlariga oid mashqlardan tuzilgan.

Kasbiy (ijodiy) imtihonlarni o‘tkazish tartibi

Kasbiy (ijodiy) imtihonlarni o‘tkazish maxsus ishlab chiqilgan me‘yorlarni qabul qilishdan iborat. Imtihonning har bir qismini topshirish yuqori jismoniy yuklama (nagruzka) va emotsional zo‘riqishni talab etadi. Shuni hisobga olgan holda abituriyentlarga qulaylik va o‘z imkoniyatlarini yuqori darajada namoyon qilishlari uchun imkoniyat yaratish maqsadida ijodiy imtihonlar guruhlariga bo‘lingan holda o‘tkaziladi hamda 3 ta imkoniyatning eng yaxshi natijasi tanlab olinadi. Imtihon vaqti tasdiqlangan grafik asosida o‘tkaziladi.

Kasbiy (ijodiy) imtihonlar quyidagi tartibda o‘tkaziladi:

- a) abituriyentning guruh ro‘yxati va pasporti tekshirilgandan so‘ng u imtihon topshirish uchun taklif qilinadi;
- b) har bir abituriyent tanlangan sport turi talablariga mos ravishda sport kiyimida bo‘lishi lozim;
- v) predmet komissiyasi raisi va imtihon qabul qiluvchilar abituriyentlarga imtihonlarni topshirish tartibi va qoidalarini tushuntiradilar;
- g) har bir abituriyentga sport kiyimini kiyish, chigal yozdi mashqlari (razminka) bajarish va imtihon topshirishga tayyorlanish uchun vaqt beriladi;
- d) har bir me‘yor topshirilganidan so‘ng abituriyent tomonidan ko‘rsatilgan natija va unga qo‘yilgan tegishli (baholash mezonlariga muvofiq ravishda) ball e‘lon qilinadi;
- e) barcha me‘yorlar qabul qilinganidan so‘ng abituriyentlarga kasbiy (ijodiy) imtihonda to‘plangan umumiy ballari e‘lon qilinadi;
- j) kasbiy (ijodiy) imtihonlarni qayta topshirishga ruxsat etilmaydi;
- z) kasbiy (ijodiy) imtihonlarga kechikib kelgan yoki uning birida ishtirok etmagan abituriyentlar kasbiy (ijodiy) imtihonlarni topshirishga qo‘yilmaydi.

**Urganch davlat universiteti 61010300 – Sport faoliyati (faoliyat turlari)
ta’lim yo’nalishi bo’yicha 2022-2023 o’quv yili uchun Yengil atletika ixtisosligi
bo’yicha Kasbiy (ijodiy) imtihon me’yorlari umumiy jismoniy tayyorgalik
(Tanlagan tur bo’yicha – 156 ball)**

**Yengil atletika bo’yicha 800 metrga yugurish va joyidan turib uzunlikka sakrash
qobiliyatini aniqlash yuzasidan kasbiy (ijodiy) imtihonni baholash**

MEZONLARI

YENGIL ATLETIKA

(Ayollar)

№	Sinov-nazorat mashqlarini topshirish me’yorlari (ayollar uchun)			
	800 metrga yugurish (daqiq va soniya hisobida) maksimal 78 ball		Joyda turib uzunlikka sakrash (santimetr hisobida) maksimal 78 ball	
	Natijalar	Ballar	Natijalar	Ballar
1.	2,36 va undan yaxshi	78	240 va undan yuqori	78
2.	2,37	77	238	77
3.	2,38	76	236	76
4.	2,39	75	234	75
5.	2,40	74	232	74
6.	2,41	73	230	73
7.	2,42	72	228	72
8.	2,43	71	226	71
9.	2,44	70	224	70
10.	2,45	69	222	69
11.	2,46	68	220	68
12.	2,47	67	218	67
13.	2,48	66	216	66
14.	2,49	65	214	65
15.	2,50	64	212	64
16.	2,51	63	210	63
17.	2,52	62	208	62
18.	2,53	61	206	61
19.	2,54	60	204	60
20.	2,55	59	202	59
21.	2,56	58	200	58
22.	2,57	57	198	57
23.	2,58	56	196	56
24.	2,59	55	194	55
25.	3,00	54	192	54
26.	3,01	53	190	53
27.	3,02	52	188	52
28.	3,03	51	186	51
29.	3,04	50	184	50
30.	3,05	49	182	49

31.	3,06	48	178	48
32.	3,07	47	176	47
33.	3,08	46	174	46
34.	3,09	45	172	45
35.	3,10	44	170	44
36.	3,11	43	168	43
37.	3,12	42	166	42
38.	3,13	41	164	41
39.	3,14	40	162	40
40.	3,15	39	160	39
41.	3,16	38	158	38
42.	3,17	37	156	37
43.	3,18	36	154	36
44.	3,19	35	153	35
45.	3,20	34	152	34
46.	3,21	33	151	33
47.	3,22	32	150	32
48.	3,23	31	149	31
49.	3,24	30	148	30
50.	3,25	29	147	29
51.	3,26	28	146	28
52.	3,27	27	145	27
53.	3,28	26	144	26
54.	3,29	25	143	25
55.	3,30	24	142	24
56.	3,31	23	141	23
57.	3,32	22	140	22
58.	3,33	21	139	21
59.	3,34	20	138	20
60.	3,35	19	137	19
61.	3,36	18	136	18
62.	3,37	17	135	17
63.	3,38	16	134	16
64.	3,39	15	133	15
65.	3,40	14	132	14
66.	3,41	13	131	13
67.	3,42	12	130	12
68.	3,43	11	129	11
69.	3,44	10	128	10
70.	3,45	9	127	9
71.	3,46	8	126	8
72.	3,47	7	125	7
73.	3,48	6	124	6
74.	3,49	5	123	5
75.	3,50	4	122	4
76.	3,51	3	121	3

77	3,52	2	120	2
78	3,53	1	119	1
79	3,54 va undan yomon	0	118 va undan yomon	0

Apellyatsiya tartibi

Abituriyentlar ijodiy imtihon natijalari bo'yicha universitet qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay'atiga imtihon natijalari e'lon qilingandan so'ng 24 soat davomida murojaat qilishlari mumkin. Murojaat mazmuni faqat o'zlarining to'plagan ballari yuzasidan bo'lsa qabul qilinadi.

Apellyatsiya komissiyasi a'zolari oliy ta'lim muassasasi rektori buyrug'i bilan tasdiqlanadi.